

Räyskälän Ilmailukeskus

PELASTUSSUUNNITELMA

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

SISÄLLYS

1.	PELASTUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	6
1.1	SUUNNITELMAN TARKOITUS.....	6
1.2	LAKI- JA ASETUSPERUSTEET	7
2.	TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT	9
2.1	TURVALLISUUSHENKILÖT	9
2.2	KOHTEEN YLEISTIEDOT	11
2.3	LIITYNNÄT PELASTUSTOIMEEN	15
3.	VAARATILANTEET JA NIIDEN VAIKUTUKSET	17
3.1	VAARATILANTEIDEN ARVIOINTIMENETTELY.....	17
3.2	VAARATILANTEIDEN JA NIIDEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	18
4.	TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI.....	20
4.1	PALOTURVALLISUUS.....	20
4.1.1	Tulitöiden paloturvallisuus	20
4.1.2	Tuhopoltojen torjunta.....	21
4.1.3	Oma palotarkastus ja ohjeet tulipalojen ehkäisemiseksi.....	21
4.1.4	Jälkivahinkojen torjunta.....	22
4.2	VAARALLISET AINEET	23
4.3	TYÖSUOJELU JA ENSIAPUVALMIUS.....	24
4.4	ILKIVALLAN JA RIKOSTEN EHKÄISY	25
4.5	TIETOTURVALLISUUS	25
4.6	VARAUTUMINEN VAARATILANTEISIIN KIINTEISTÖN HUOLLOSSA	26
5.	POISTUMIS- JA SUOJAUTUMISMAHDOLLISUUDET SEKÄ SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT	28
5.1	RAKENNUKSESTA POISTUMINEN JA KOKOONTUMISPAIKAT	28
5.2	SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT	28
5.3	VÄESTÖNSUOJAT	28
5.3.1	Väestönsuojien käyttö- ja tyhjennyssuunnitelmat	29
5.4	TURVALLISUUSKOULUTUS.....	30
6.	TURVALLISUUSMATERIAALI	31
7.	OHJEET ERILAISIA ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEITA VARTEN	32
7.1	YLEISET TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUKSIEN VARALTA.....	32
7.1.1	Sisäiset hälytysjärjestelyt	35
7.1.2	Rakennuksesta poistuminen	35
7.1.3	Hätäilmoituksen teko.....	36
7.1.4	Tiedottaminen onnettomuustilanteessa.....	37
7.1.5	Vahingosta toipuminen	37
7.2	ONNETTOMUUSKOHTAISET TOIMINTAOHJEET	38
7.2.1	Toimintaohje tulipalon sattuessa	38
7.2.2	Toimintaohje tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa	40
7.2.3	Toimintaohje uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa.....	41
7.2.4	Toimintaohje pommihälytystilanteessa	41

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

7.2.5	Toimintaohje varkaus- tai ryöstötapauksessa.....	42
7.2.6	Toimintaohje sähkökatkon sattuessa	43
7.2.7	Toimintaohje kaasuvaarassa	44
7.2.8	Toimintaohje säteilyvaarassa	46
7.2.9	Toimintaohje väestönsuojaan suojauduttaessa.....	47
7.3.0	Toimintaohje lento-onnettomuustilanteessa	47
8.	YHTEISTOIMINTA.....	47
8.1	Tunnistetut riskit yhteistoiminnassa	47
8.2	Johtosäännön päivitys	47

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

PELASTUSSUUNNITELMA

SUUNNITELMAN LAATIJAT:

Päiväys	Nimi	Tehtävä
15.8.2007	Mari Heikkilä	Toiminnanjohtaja/ lento- paikan päällikkö
15.8.2007	Pentti Karhu	Pepa-asiantuntija
19.2.2024	Anu Vahteristo	Toiminnanjohtaja
12.6.2025	Anu Vahteristo	Toiminnanjohtaja

SUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN KOHTEESSA:

Päiväys	Nimi	Tehtävä
24.9.2007	Räyskälä-Säätiön hallitus	
19.2.2024	Räyskälä-Säätiön hallitus	
2025	Räyskälä-Säätiön hallitus	

SUUNNITELMAN VUOSITTAISET TARKASTUSMERKINNÄT:

Päiväys	Nimi / tehtävä	Huomautukset
2.5.2023	Anu Vahteristo/Toiminnanjohtaja	
19.2.2024	Anu Vahteristo / Toiminnanjohtaja	
12.6.2025	Anu Vahteristo/Toiminnanjohtaja	

” Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.” Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 2 §

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

JAKELU:

Organisaation / Kohteen johto		Suunnitelma / osat	Kpl
Räyskälä-Säätiön hallitus 6 hlö		kokonaan	6
Räyskälä-Säätiön hallintoneuvoston pj		kokonaan	1
Räyskälä-Säätiön henkilökunta 3 hlö		kokonaan	3
Metsähallitus		kokonaan	1
Puolustusvoimat, panssariprikaati		kokonaan	1
Organisaation / Kohteen turvallisuusjohtaja(-t) / -vastuuhenkilö(-t)			
Toiminnanjohtaja		kokonaan	1
Lentopaikan päällikkö		kokonaan	1
Jakelu kohteessa			
Kahvila-Ravintola - Huhkajalampi			1
Kanta-Hämeen pelastuslaitos			1
Etelä-Suomen lentopelastuskeskus			1
Hätäkeskus, Turku			1
Hämeen poliisilaitos			1
Hämeen työsuojelupiiri			1
Polamk			1
Pelastuslaitos	Kanta-Hämeen pelastuslaitos	Suunnitelma / yhteenveto	
YHTEENSÄ			19

1. PELASTUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

1.1 SUUNNITELMAN TARKOITUS

Turvallisuutta pidetään luonnollisena osana kaikkea toimintaa. Turvallisuuden takaamiseksi joudutaan kuitenkin yhä enemmän kiinnittämään huomiota erilaisiin turvallisuusjärjestelyihin ja ottamaan siihen liittyvät asiat osaksi jokapäiväistä toimintaa. Turvallisuudesta huolehtiminen ei liity vain poikkeusolojen tilanteisiin, vaan toimenpiteiden keskeisenä tavoitteena on taata toiminnan turvallisuus normaaliaikoina.

Varautumista erilaisiin vaaratilanteisiin ei ole jätetty vain vapaaehtoisen toiminnan varaan, vaan lainsäädännössä on asetettu velvoitteita omatoimisesta varautumisesta.

Pelastuslain edellyttämän pelastussuunnitelman laatiminen on tärkeä osa turvallisuuteen liittyvien toimenpiteiden suorittamisessa. Se ei ole kuitenkaan ainut ja riittävä toimenpide todellisen turvallisuustilanteen parantamiseksi. Pelastussuunnitelman myötä on tarvittaessa parannettava turvallisuuteen liittyviä rakenteellisia järjestelyjä, hankittava vaara-tilanteissa tarvittavaa materiaalia ja pidettävä se toimintakuntoisena, kouluttava turvallisuushenkilöstö toimimaan erilaisissa vaaratilanteissa, perehdytettävä koko henkilöstö turvallisuustoimintaan ja sisällytettävä turvallisuusasiat uusien työntekijöiden perehdyttämiskoulutukseen sekä ylläpidettävä turvallisuusasioiden tietotaitoa säännöllisin väliajoin toistettavilla koulutus-, harjoitus- ja perehdyttämistilaisuuksilla.

Turvallisuusasioista huolehtimiseen liittyviä vaatimuksia on myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi työturvallisuuslaissa. Lisäksi laatustandardien vaatimusten täyttäminen edellyttää, että turvallisuusasioista on huolehdittu.

Hyvin toteutetut turvallisuusjärjestelyt ovat osa myönteistä toimintakulttuuria. Ne lisäävät henkilöstön turvallisuudentunnetta, sitoutumista työhön ja antavat ulkopuolisille myönteisen kuvan toimintakulttuurista. Omatoimiset turvallisuusjärjestelyt ovat useassa tapauksessa myös osa organisaatioiden yleistä toimintapolitiikkaa. Tämän lisäksi vakuutuksiin, erilaisiin sopimuksiin ja tehtäviin liittyy vaatimuksia turvallisuustilanteesta huolehtimisesta. Korvausten saaminen erilaisista onnettomuustilanteista voi edellyttää, että turvallisuuteen liittyvät vaatimukset ovat olleet kunnossa.

Toimiva ja hyvin hoidettu omatoiminen varautuminen vaaratilanteisiin edellyttää, että turvallisuuteen liittyvät asiat ovat osa jokapäiväistä toimintaa, turvallisuuteen liittyvistä asioista huolehditaan joka hetki ja pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla päivittämällä se säännöllisin väliajoin.

Viranomaiset myös valvovat turvallisuusjärjestelyjen toteuttamista antamalla asiaan liittyviä määräyksiä, tarkastamalla suoritettavien toimenpiteiden turvallisuusjärjestelyjä, suorittamalla säännöllisin väliajoin tarkastuksia, antamalla lausuntoja, neuvontaa ja opastusta.

1.2 LAKI- JA ASETUSPERUSTEET

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.

Pelastussuunnitelman sisältö

Rakennukseen tai muuhun kohteeseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma 14 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija. Jos rakennuksessa toimii useita toiminnanharjoittajia, rakennuksen haltijan tulee laatia pelastussuunnitelma yhteistyössä toiminnanharjoittajien kanssa. Rakennuksen haltijan tulee laatia rakennuksen pelastussuunnitelma kuitenkin aina yhteistyössä 18 §:ssä tarkoitetun hoitolaitoksen ja palvelu- ja tukiasumisen toiminnanharjoittajan kanssa.

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus:

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
- 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kohteista, joihin on laadittava pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

tuotantolaitosten suunnitelmasta säädetään vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetussa asetuksessa (59/1999).

Henkilöturvallisuuden kannalta vaativiin kohteisiin, joissa paloturvallisuuden riskit johtuvat tilojen käyttötavasta ja henkilöiden rajoitetusta tai alentuneesta toimintakyvystä, tulee suunnittelun alkuvaiheessa laatia erityinen turvallisuusselvitys. Tämän pohjalta määritetään rakenteelliset ja muut toimenpiteet riittävän turvallisuustason saavuttamiseksi. Turvallisuusselvitys laaditaan yhteistyössä kohteen suunnittelijoiden ja käyttäjien, turvallisuudesta vastaavien viranomaisten sekä muiden tarpeellisten tahojen kanssa. (Suomen rakentamismääräyskokoelma, E1 2011, Rakennusten paloturvallisuus, kohta 11.7).

Edellä tarkoitettuja kohteita ovat mm. hoitolaitokset sekä sellaiset majoitustilat ja asunnot, jotka on tarkoitettu henkilöille, joiden poistumismahdollisuudet alentuneen toimintakyvyn seurauksena ovat tavanomaista huonommat tai poistumien on muuten estetty.

2. TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT

Rakennuksen omistajan ja haltijan, teollisuus- ja liiketoiminnan harjoittajan, viraston, laitoksen ja muun yhteisön turvallisuusasioiden asianmukainen hoitaminen edellyttää, että turvallisuusasioista huolehtiminen, suunnittelu, johtaminen, koulutus ja materiaali-hankinnat ym. määrätään nimettyjen henkilöiden tehtäviksi. Tämän lisäksi turvallisuusasiat on liitettävä osaksi jokaisen henkilön tehtäviä ja jokapäiväistä toimintaa.

2.1 TURVALLISUUSHENKILÖT

Turvallisuudesta vastaava(t) johtaja(t)	Yhteystiedot
Toiminnanjohtaja	0400 921 260
Päivystysyhteydet	Yhteystiedot
Kiinteistön huolto	Laitosmies 045 311 5280
Vartiointi	
Jätehuolto	Laitosmies 045 311 5280
Sähkö	Laitosmies 045 311 5280
Vesi	Laitosmies 045 311 5280. 0403306350 / vikapäivystys joka päivä klo 16.30 - 7.00

Turvallisuusasioiden vastuuhenkilöt	Yhteystiedot
Paloturvallisuuden vastuuhenkilö:	Toiminnanjohtaja 0400 921 260
Vaarallisten aineiden käsittelystä vastaava:	Toiminnanjohtaja 0400 921 260
Ilkivallan ja rikosten torjunnasta vastaava:	Toiminnanjohtaja 0400 921 260
Tietojen käsittelystä vastaava:	Toiminnanjohtaja 0400 921 260
Kiinteistön huollosta vastaava:	Laitosmies 045 311 5280
Ensiapujärjestelyistä vastaava:	Toiminnanjohtaja 0400 921 260
Turvallisuuskoulutuksesta vastaava:	Toiminnanjohtaja 0400 921 260

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

Työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut	Yhteystiedot
Toiminnanjohtaja	0400 921260

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

2.2 KOHTEEN YLEISTIEDOT

Lyhyt kuvaus kohteesta ja sen toiminnasta

Kohteen nimi	Räyskälä-Säätiö, Ilmailukeskus	
Kohteen osoite	Räyskäläntie 311, 12820 RÄYSKÄLÄ	
Koko kohteen turvallisuusjohtaja ja yhteystiedot	Toiminnanjohtaja Anu Vahteristo p. 0400 921 260 anu.vahteristo@rayskala.fi	
Alueen muut toimijat ja yhteystiedot	<p>Ravintola Huhkajalampi, Rosa Jokelainen puh. 040 762 8924</p> <p>Polyteknikkojen ilmailukerho ry, puheenjohtaja Santeri Ruuskanen email. puheenjohtaja@pik.fi</p> <p>Nuorisoilmailijat ry, puheenjohtaja Tapio Tourula info@nuorisoilmailijat.fi puh. 0400 992 242</p> <p>Räyskälän Ilmailukerho ry, puheenjohtaja Riku Rissanen, puh. 0400 470 120, rikurissanen@hotmail.com</p> <p>Poliisiammattikorkeakoulu, komisario Kimmo Järvinen puh. 040 838 4198</p>	
Kohteen kortteli nro		
Kohteen tontti nro	2:12, 3:14, 4:12	
Kohteen rakennusten kerrosala ja tilavuus	<p>Motelli- toimistorakennus Iso sauna Pikkusauna Kahvila – lennonjohtotorni SIL-luokka</p> <p>Lentokonehallit:</p> <p>I-halli, 460 m² II-halli 1716 m² III-halli 782 m² Pilvien huimapäiden halli IV 110 m² Laskuvarjohyppykerho 250 m² Poliisien rakennukset 60 m² RAC-halli 250 m² Lentolaakson tila 100 m²</p>	<p>934m² ?</p>
Kohteen rakennusten kerrosluku	1	
Yleiskuvaus kohteen rakennuksista	<p>Motelli – toimistorakennus, joka sisältää 62 vuodepaikkaa, pieni ja iso luokkatila, pieni keittiötila, kerhotiloja, toimistotiloja ja kellarissa huoltotilaa sekä tekniset tilat. Rakennuksen vieressä on hakelämmityskeskus, ja varalla öljykattila kellaritilassa.</p>	

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

	<p>Kahvila-ruokala-lennonjohtorakennus sisältää ruokailutilat, keittiön ja kylmiötilat, toimistotilaa ja lennonjohtotornin. Rakennuksessa on öljykeskuslämmitys.</p> <p>SIL-luokka/verstas, jossa on luento- ja huoltotilaa sekä WC-tilat.</p> <p>Iso sauna, joka sisältää sauna-, pesu-, ja pukeutumistilat sisältäen takan. Lisäksi rakennuksessa on erilliset suihkutilat miehille ja naisille pesukoneineen ja jätevesien tyhjennyspisteineen.</p> <p>Pikkusauna sisältää sauna-, pesu- ja pukeutumistilan. Rakennus ei ole lämmitetty ja on ainoastaan kesäkäytössä.</p> <p>Lentokonehallit, joissa säilytetään ilma-aluksia sekä niiden tarvikkeita ja muuta kalustoa sekä talvisin autoja, veneitä jne.</p> <p>Hyppykerhorakennus, joka sisältää kerhotilat ja tilat laskuvarjojen pakkausta ja koulutusta varten.</p> <p>Poliisien rakennukset, jotka ovat osin paikalla rakennettuja, osin kontteihin rakennettuja moottoripyörien, mönkijöiden ja moottorikelkkojen sekä varusteiden koulutus-, huolto- ja säilytystiloja.</p> <p>Vaunualueella asuntovaunuja 90 kpl</p>	
Kohteen henkilömäärä yhteensä: oma henkilökunta / asiakkaat	3/3/200	
Jatkaako kohde toimintaansa poikkeusoloissa	Kyllä	x Ei
Mikäli ed. kohtaan vastaus on kyllä, onko kohde Puolustustaloudellisen suunnittelukunnan tärkeysluokittelu ja onko valmiussuunnitelma tehty erikseen		
Kohteen vakuutusyhtiön yhteystiedot	OP Pohjola	
Kohteen isännöinti	Räyskälä-Säätiö	
Kohteen vartiointi Päivystysnumero	Toiminnanjohtaja 0400 921 260	
Kohteen kiinteistöhuolto Päivystysnumero	Laitosmies 045 311 5280	

Tätä sivua voi käyttää pelastuslaitokselle toimitettavana pelastussuunnitelman yhteenvetolomakkeena.

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

Rakennuskanta

Rakennus	rakennus- vuosi, val- mis	käyttö-tar- koitus	käyttäjä	omistaja	rakennus- lupa nu- mero
Motelli	15.11.1963 + 4.6.1975 (laaj.)	majoitus, toimisto	Räyskälä-Säätiö	Räyskälä-Säätiö	14/63 + 30/74 (laaj.)
Talonmie- hen as.	27.9.1976	asuinrak.	Mauri Uotila	Räyskälä-Säätiö	18/74
SIL-luokka	17.8.1993	koulutus	Suomen Urheilu-il- mailuopisto Oy	Suomen Urheilu-il- mailuopisto Oy	212/92
Iso sauna	11.6.1976	saunatoi- minta	Räyskälä-Säätiö	Räyskälä-Säätiö	22/76
Pikku sauna	7.8.1964	saunatoi- minta	Räyskälä-Säätiö	Räyskälä-Säätiö	31/63
I-halli	15.8.1963	lentok. säi- lytys	Räyskälä-Säätiö	Räyskälä-Säätiö	21/66
II-halli	15.8.1966/ 14.11.1972	lentok. säi- lytys	Räyskälä-Säätiö	Räyskälä-Säätiö	3/76
III-halli	4.10.1990	lentok. säi- lytys	Räyskälä-Säätiö	Räyskälä-Säätiö	299/89
Pilhu-halli	28.8.1995	lentok. säi- lytys	Pilvien Huimapäät ry	Räyskälä-Säätiö	209/94
Hyppykerho	14.12.1999	koulutus	Hämeen Laskuvar- jourheilijat ry	Räyskälä-Säätiö	37/93
Ravintola	30.11.68 + 9.5.2000	ruokapalv.	Huhkajalampi	Räyskälä-Säätiö	1/68 + tl 07/97
Hakekontti	3.11.2009	lämmön- tuotto	Räyskälä-Säätiö	Räyskälä-Säätiö	294/08
RAC halli	13.10.2017	varastora- kennus	Räyskälän Ilmailu- kerho ry	Räyskälä-Säätiö	2017-0069

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

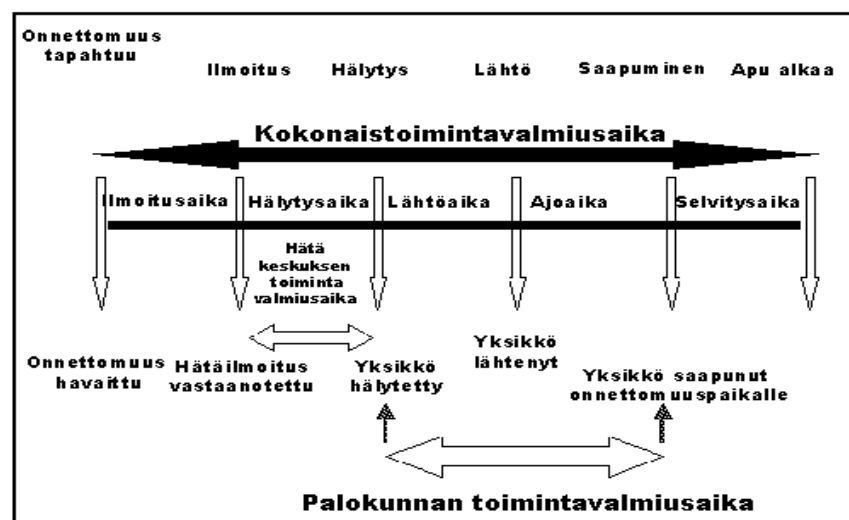
Henkilömäärien jakautuminen kohteessa / osakohteissa / rakennuksissa / työpaikoissa.

KOHDE / OSAKOHDE / RAKENNUS / TYÖ- PAIKKA	PÄIVÄ klo	ILTA klo	YÖ klo	ASIAKKAAT samanaikaisesti	
	keskim.	keskim.	keskim.	keskim.	max
Motelli - toimisto	5	1	0	7	74
Kahvila - toimisto	2	2	0	4	60
SIL-luokka	0	0	0	2	50
Iso sauna	0	0	0	4	40
Pikkusauna	0	0	0	2	20
I-halli	0	0	0	0	(150)
II-halli	0	0	0	0	0
III-halli	0	0	0	0	0
Pilhun halli	0	0	0	0	0
Hyppykerho	0	0	0	5	50
Poliisin rakennukset	0	0	0	2	20
RAC-halli	0	0	0	0	0
Lentolaakson tila	0	0	0	0	0

2.3 LIITYNNÄT PELASTUSTOIMEEN

Palo- ja pelastustoiminta			
Alueellisen pelastuslaitoksen nimi	Kanta-Hämeen hyvinvointialue / Kanta-Hämeen pelastuslaitos- Lopen toimipiste	Puhelin	040 551 5212
Osoite	Lopen paloasema, Jokiniementie 14, 12700 LOPPI		
Pelastuslaitoksen yhteyshenkilö	Jeremias Kangastie	Puhelin	040 769 8063
Lähin paloasema, osoite	Kanta-Hämeen pelastuslaitos	Puhelin Kokonaistointavalmiusaika *	Päiv. paloeshenkilö, RMK 040 3305058
Päällystöpäivystäjä	P3 / päivystävä palomestari, HML	Puhelin	040 551 5212
Alueen palotarkastaja (vast.)	Jeremias Kangastie Kemikaalit: Kari Ali-Hokka	Puhelin	040 769 8063 040 680 4705
Väestönsuojeluasioista vastaava henkilö	Kanta-Hämeen pelastuslaitos	Puhelin	040 551 5212
Hätäkeskus	Hätäkeskus	Hätänumero	112
Palotarkastusten aikaväli	Kahden vuoden välein		

* Kokonaistointavalmiusaika –kuva, lähde: SM Toimintavalmiusohje A:71

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

Kohteen liityntä kunnan väestönsuojeluun			
Kunnan johtokeskus	Lopen kunnan poikkeusolojen Johtokeskus, Opintie 2–4 C	Lähin yleinen väestönsuoja	Kunnassa ei ole yleisiä väestönsuojia
Väestönsuojelun aluejaon suojelupiiri, nro / alue	Ei suojelupiirijakoa	Puhelin (jos saatavissa)	

Em. tiedot saatavilla paikalliselta pelastuslaitokselta.

Kohteen työterveys-, ensiapu- ja kokoontumispaikat			
Työterveysasema, osoite	Lääkärikeskus Aava, Eteläkatu 14, 13100 Hämeenlinna	Puhelin	010 3803838
Ensiapu, osoite	Kanta-hämeen keskussairaala, Ahvenistontie 20, 13530 Hämeenlinna	Puhelin	116 117
Viranomaisten määräämä evakuointitilanteiden kokoontumispaikka	Ei erikseen määrättyä paikkaa	Puhelin	

Hälytintiedot	
Lähin kunnallinen hälytinsijaintee	Lopen 1. paloasemalla. Hälytinsijaintee ei kuulu Räyskälään.
Kokeilu suoritetaan	Kerran kuukaudessa

3. VAARATILANTEET JA NIIDEN VAIKUTUKSET

3.1 VAARATILANTEIDEN ARVIOINTIMENETTELY

Vaaralla tarkoitetaan tekijää tai olosuhdetta, joka voi aiheuttaa haittaa tai saada aikaan haitallisen tapahtuman.

Riski on uhkaan liittyvä vahingon todennäköisyyden ja vakavuuden yhteisvaikutus. Uhka aiheuttaa riskin.

Riskienarvioinnilla tarkoitetaan koko sitä prosessia, jonka muodostavat vaarojen tunnistaminen ja riskien suuruuden määrittäminen.

**Lyhyt kuvaus riskien arviointimenettelystä (miten suoritettiin, ketkä osallistui-
vat, mitä aineistoja käytettiin, mitä ulkopuolista aineistoa ja tahoja oli mu-
kana, jne):**

Toiminnanjohtaja Anu Vahteristo

Lyhyt riskien arviointi:

Kenttäalueella liikkuu henkilöitä, jotka eivät ole tottuneet toimimaan alueella annettujen ohjeiden mukaisesti. Henkilöiden liikkuminen kenttäalueella vilkkaan lentotoiminnan aikana aiheuttaa kasvaneen riskin.

Muut päivittäiset riskit suurissa henkilötilaisuuksissa.

Kohteessa on tehty riskianalyysi

Kyllä
(Erillisenä liitteenä)

Ei

3.2 VAARATILANTEIDEN JA NIIDEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Tulipalovaarat:
- palovaaralliset kohteet <ul style="list-style-type: none">
• Ilmailukeskuksen rakennukset
• Lentokoneet
• Alueella liikkuvat ajoneuvot ja matkailuvaunut
• Polttoaineen jakelupisteet ja säiliöt
• Metsä ja maasto
- syttymissyyt <ul style="list-style-type: none">
• Vahingot
• Huolimattomuus
• Ilkivalta
• Tekniset syyt
• Onnettomuudet
- vahingot <ul style="list-style-type: none">
• Henkilövahingot
• Palovahingot rakennuksissa ja rakennelmissa, lentokoneissa, ajoneuvoissa ja matkailuvaunuissa
• Polttonesteiden ja voiteluaineiden sekä huolloissa tarvittavien kemikaalien ja muiden kemikaalien vuodot ja syttyminen

Kohteessa käsiteltävien vaarallisten aineiden aiheuttamat vaarat:
<ul style="list-style-type: none">
• Palavien nesteiden varastoinnin ja jakelun yhteydessä vuodot ja tulipalovaara
• Lämmityspolttoöljyjen ja laitteistojen aiheuttamat vuodot ja palovaara
• Moottori- ja jäteöljyjen sekä huoltokemikaalien aiheuttamat vuodot ja palovaara
• Huolloissa käytettävien kemikaalien vuodot ja palovaara
• Nestekaasun ja -laitteistojen aiheuttamat vaarat matkailuajoneuvoissa

Tapaturmavaarat:
<ul style="list-style-type: none">
• Tapaturmat lentopaikalla, etenkin suurien yleisötilaisuuksien yhteydessä, leirintäalueella, ilmailutoiminnassa ja huoltotoiminnassa
• Tulipalot
• Sähköiskut
• Liikenneonnettomuudet ajoneuvoilla ja ilma-aluksilla

Tekniset häiriöt:
<ul style="list-style-type: none">
• Sähkökatkojen aiheuttamat häiriöt laitteistoissa
• Polttonesteen jakelulaitteiden vikaantumisen aiheuttamat vuodot

Ilkivalta, rikollinen toiminta:
<ul style="list-style-type: none">
• Ilkivalta tai muu mahdollinen rikollinen toiminta kohdistuen rakennuksiin, ajoneuvoihin ja ilma-aluksiin, maastoon tai henkilöihin.

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

Kohteessa tapahtuvien vaaratilanteiden vaikutukset ympäristöön:

- Vaikutukset pääosin paikallisia ja alueellisesti rajoittuneita
- Polttonestesäiliöiden, ilma-alusten ja ajoneuvojen poltto- ja voitelunestevuodot sekä huoltokemikaalien vuodot voivat aiheuttaa merkittäviä torjuntatoumia pohjavesialueen vuoksi
- Lento-onnettomuuksien ympäristövaikutukset purjelentokoneiden osalta ovat suhteellisen pienet. Moottorikoneiden osalta on olemassa lisäksi palonvaara ja maaston tuhoutuminen.

Kohteen ulkopuolelta uhkaavat vaarat:

- Ilkivalta ja tuhotyöt rakennuksille, rakennelmille, ilma-aluksille ja ajoneuvoille
- Tuhopoltot ja maastopalot
- Puolustusvoimien alueella tapahtuvan toiminnan mahdollisesti aiheuttamat vaarat

Henkilöihin kohdistuvat uhat:

- Tulipalot matkailuajoneuvoissa ja motellissa sekä muissa rakennuksissa
- Liikenneonnettomuudet ajoneuvoilla tai ilma-aluksilla alueella voivat aiheuttaa vakavia henkilövahinkoja etenkin suurien yleisötilaisuuksien yhteydessä
- Ilma-aluksen putoaminen leirintäalueelle tai ihmisjoukkoon voi aiheuttaa vakavia henkilövahinkoja ja moottorikoneiden osalta tulipalon.

Luonnononnettomuuksien vaikutukset kohteen toimintaan:

- Myrskyt voivat aiheuttaa runsaan puuston vuoksi henkilövahinkoja ja omaisuusvahinkoja rakennuksille ja matkailuajoneuvoille
- Metsäpalot

Vaaratilanteet kilpailujen aikana:

Henkilöiden liikkuminen kenttäalueella

-Henkilövahingot sekä ilma-alus ja ajoneuvovahingot

Kilpailujen aikainen lentotoiminta

-Lento-onnettomuudet

4. TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI

4.1 PALOTURVALLISUUS

Lähtökohtana vaaratilanteiden ehkäisemiseksi liittyville toimenpiteille ovat viranomais- ja muut velvoittavat asetukset, määräykset, suoritettavat rakenteelliset, tekniset, toiminnalliset ja koulutustoimenpiteet sekä kohteessa suoritettu vaaratilanteiden arviointi. Vaaratilanteiden ehkäisemiseen liittyvissä toimenpiteissä on painopisteen oltava niiden vaarojen ehkäisemisessä ja niihin vaaroihin varautumisessa, joiden todennäköisyys ja aiheutuvat vahingot voivat olla suurimmat.

4.1.1 Tulitöiden paloturvallisuus

Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa.

Katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä ovat muun muassa eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumipadassa ja kermieristysten kuumentamalla tapahtuva kiinnitystyö.

Tulta ja syttyvää tai räjähtävää taikka muuta vaarallista ainetta on käsiteltävä huolellisesti ja riittävää varovaisuutta noudattaen. Ryhdyttäessä sellaiseen korjaus- tai muuhun työhön, jonka johdosta tulipalon tai muun onnettomuuden vaara tuntuvasti lisääntyy, on huolehdittava riittävästä varotoimista. Jokainen on mahdollisuuksiensa mukaan velvollinen valvomaan, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon tai muun onnettomuuden ehkäisemiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Tulitöiden valvontasuunnitelma (Erillinen asiakirja tai sisältyy pelastussuunnitelmaan)	Ilmailukeskuksen alueella ei suoriteta tulitöitä kuin poikkeustapauksessa. Tällöin edellytetään tulityölupa ja tilapäisen tulityöpaikan varustaminen riittävällä suo- jauksella ja alkusammutuskalustolla.
Vakituisen tulityöpaikan sijainti	Ei vakituista tulityöpaikkaa
Tulityöluvan myöntäjä	Toiminnanjohtaja

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

4.1.2 Tuhopolttojen torjunta

Tuhopoltot ovat kasvava ongelma myös Suomessa. Rakennuspaloista noin kolmannes on tuhopolttoja. Suoritetun seurannan perusteella yli 40 % tuhopolttoepäilyistä kohdistuu jätteastioiden, paperinkeräysastioiden, jätekatosten ja muiden katosten tulipaloihin. Tuhopolttoja sytytetään myös kellarissa, ullakolla ja rakennusten seinustoille kertyneessä jätekasassa. SPEK on laatinut oppaan tuhopolttojen torjunnasta.

Jätteiden säilytyspaikat	Leirialueella roska-astiat on sijoitettu keskeisille paikoille irti rakennuksista sekä hallien seinustoille.
Ulkoseinustojen, lastauslaitureiden ja -katosten sekä jätteiden säilytyspaikkojen valvonta	Hallien seinustojen on roska-astiat avoimilla paikoilla. Valvonta vaikeaa.
Ullakoiden, kellarien ja muiden yhteisten tilojen lukitukset ja valvonta	Henkilökunta ja alueen vakituiset käyttäjät
Toimenpiteitä tuhopolttojen torjunnan parantamiseksi	Laajan alueen vuoksi alueen valvonnan parantaminen on vaikeaa. Roska-astioiden siirtämistä hallien seinustoilta on syytä harkita. Kulunvalvontaa on tehostettu puomittamalla teitä. Kulku on kuitenkin vapaata. Tallentavaa kameravalvontaa kehitetään

Tuhopolttojen torjunta –ohje, Finanssiala (liitteenä).

4.1.3 Oma palotarkastustoiminta ja ohjeet tulipalojen ehkäisemiseksi

” Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimenpiteisiin.” (pelastuslaki 3 §)

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

PÄIVITTÄINEN TOIMINTA JA OHJEET TULIPALOJEN EHKÄISEMISEKSI

Millaisia ohjeita tarkastuksesta on annettu	Oma palotarkastus- ja valvontatoiminta ilmailutoiminnan osalta on jatkuvaa. Räyskälän lentopaikan toimintaohjeissa (RÄPY), jotka perustuvat ilmailumääräyksiin (GEN M1-2 ja OPS M1-6) annetaan mm. tarkemmat ohjeet toimenpiteistä tulipalojen ehkäisemiseksi lentotoiminnassa, ilma-alusten tankkaus- ja huoltotoiminnassa, tupakoinnista lentopaikalla jne. Kenttä-alueen ulkopuolella noudatetaan yleistä varovaisuutta avotulen käsittelyssä ja paloturvallisuuden ylläpidossa.
Kuka / ketkä suorittavat	Toiminnanjohtaja – Lentopaikan päällikkö, henkilökunta ja kentän ja leirialueen käyttäjät
Miten ja kenelle raportoidaan havainnoista	Toiminnanjohtaja ja lentopaikan päällikkö

OMAT PALOTARKASTUKSET

Kuka/ketkä suorittavat	Toiminnanjohtaja ja lentopaikan päällikkö
Kuinka usein	Suoritetaan kaksi kertaa vuodessa keväisin lentotoiminnan aloittamisen yhteydessä ja syksyllä lentotoiminnan päätyttyä
Tarkastuksien tulosten kirjaaminen	Kirjataan tarvittaessa puutteet paloturvallisuudessa
Puutteiden poistaminen	Poistetaan ohjeiden ja määräysten vastaiset puutteet paloturvallisuudessa mahdollisimman nopeasti

4.1.4 Jälkivahinkojen torjunta

” Kohteen omistaja on velvollinen huolehtimaan tulipalon tai muun onnettomuuden jälkirauvauksesta ja -vartioinnista sen jälkeen, kun tilanne ei enää vaadi pelastuslaitoksen toimenpiteitä. Jos muussa laissa ei toisin säädetä, kohteen omistaja on lisäksi velvollinen huolehtimaan säteilyvaaratilanteen jälkirauvauksesta ja -vartioinnista sekä säteilyvaaratilanteesta aiheutuvan altistuksen rajoittamisesta sen jälkeen, kun tilanne ei enää vaadi pelastuslaitoksen toimenpiteitä. Pelastustoiminnan päättymisen ajankohdan ratkaisee pelastustoiminnan johtaja. Sen lisäksi, mitä 34 §:n 4 momentissa säädetään, pelastustoiminnan lopettamisesta on ilmoitettava öljyvahinkojen osalta öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavalle viranomaiselle ja säteilyvaaratilanteiden osalta Säteilyturvakeskukseen. ([23.3.2023/563](#)).” (pelastuslaki, 40 §)

Suunnitelma jälkivahinkojen torjunnan järjestämisestä	Jälkivahinkojen torjunta suoritetaan toiminnanjohtajan johdolla henkilökunnan ja alueen vakituisten käyttäjien toimesta ja tarvittaessa JVT-yritysten avustuksella.
--	---

4.2 VAARALLISET AINEET

Vaaralliset kemikaalit voivat olla merkittävä vaaratilanteiden aiheuttaja. Siksi niiden säilyttämisessä, käsittelyssä ja varastoinnissa on otettava huomioon eräitä erityisvaatimuksia, joita viranomaiset ovat antaneet ja joiden noudattamista myös erityisesti valvotaan. Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (59/1999) antaa yleiset perusteet ja vaatimukset asialle.

Toiminnanharjoittajan tulee olla asetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamiseksi selvillä käsittelemiensä ja varastoimiensa kemikaalien fysikaalisista ja kemiallisista, palo- ja räjähdysvaarallisista sekä terveydelle ja ympäristölle vaarallisista ominaisuuksista ja luokitukselta. (59/1999, 5 §)

”Toiminnanharjoittajan tulee tuotantolaitoksen toimintaan ja sen laajuuteen nähden riittävän tehokkaalla tavalla huolehtia kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista tuotantolaitoksessa siten, ettei toiminnasta aiheudu henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkoja.

Toiminnanharjoittajan tulee ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimiin suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niistä aiheutuvien seurausten rajoittamiseksi.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että tuotantolaitoksessa olevat valmistus- ja käsittelylaitteistot, varastosäiliöt, putkistot ja niihin liittyvät laitteistot ovat niitä koskevien säännösten ja määräysten mukaiset.” (asetus 59/1999 vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista, 6 §)

Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista edellyttää laatimaan turvallisuusselvityksen ja sisäisen pelastussuunnitelman, jos aineiden määrä tai laatu osoittaa käytön tai varastoinnin olevan laajamittaista. Asetuksen liitteestä selviää, milloin käyttö on laajamittaista. Turvatekniikan Keskus (TUKES) on tehnyt ohjeen sisäisen pelastussuunnitelman laatimisesta. Näissä kohteissa pelastussuunnitelma laaditaan niin, että se täyttää myös edellä mainitun asetuksen. Kohteesta annetaan riittävät tiedot alueen pelastusviranomaiselle ulkoisen pelastussuunnitelman laatimista varten.

K2-99 Sisäinen pelastussuunnitelma Turvatekniikan keskus, Tietopalvelu, TUKES-ohjeet.

VAARALLISET AINEET

Polttoaineen jakeluaeman haltija on Kanair Oy. Kohteessa on 10 m³ säiliö 98 polttoainetta ja 20 m³ säiliö 100LL polttoainetta. Ravintolan käytössä on kuusi 11 kg neste-kaasupulloa ja motellin alakerran huoltotilassa hitsauslaitteet kaasupulloineen (4 * 11 kg). Öljysäiliö 1500 litraa ravintolarakennuksessa sekä motellirakennuksessa.

Lista vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista: rakennus- ja korjausmaalit sekä lakat, tinnerit, hartsit ja liimat motellin alakerran huoltotilassa. Paristot ja siivousaineet motellin siivouskomerossa. Hallissa moottoriöljyä, jäteöljyä ja suodattimet.

4.3 TYÖSUOJELU JA ENSIAPUVALMIUS

”Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. . .” (työturvallisuuslaki, 8 §, osa 1. momenttia)

”Työnantajan on työn ja toiminnan luonne huomioon ottaen riittävän järjestelmällisesti selvitettävä ja tunnistettava työstä, työtilasta, muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät sekä, milloin niitä ei voida poistaa, arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle.” (työturvallisuuslaki, 10 §, 1. momentti)

”Työpaikka on työolosuhteiden niin edellyttäessä varustettava tarpeellisilla hälytys-, paloturvallisuus-, hengenpelastus- ja pelastautumislaitteilla ja –välineillä. . .” (työturvallisuuslaki, 45 §, 1. momentti)

”Työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä . . . sopivassa ja selvästi merkityissä kohdissa on oltava saatavilla riittävä määrä ensiapuvälineitä. . .” (työturvallisuuslaki, 46 §, osa 1. momenttia)

Työsuojelun toiminta-ohjelma on päivitetty	
”Läheltä piti” –tapaus-ten käsittely	Toiminnanjohtaja – Lentopaikan päällikkö
Ensiapujärjestelyt	Henkilökunta, lentopaikan käyttäjät
Onnettomuustilanteiden toimintaohjeet löytyvät	RÄPY=Räyskälän lentopaikan toimintaohjeet, ilmailumääräykset, pelastussuunnitelma, ilmoitustaulut, polttoaineiden jakelupisteet

4.4 ILKIVALLAN JA RIKOSTEN EHKÄISY

Ilkivaltaa vastaan voi varautua ja rikosturvallisuutta voi parantaa kiinnittämällä huomiota mm. rakenteelliseen murtosuojaukseen, vartiointiin, rikosilmoitinlaitteistoon, kulunvalvontaa, omaisuuden turvamerkintään ja avainturvallisuuteen. Liitteenä on Finanssialan ohje avainturvallisuudesta.

Toimenpiteet ilkivallan tai rikosten tapahtuessa	Ilmoitukset poliisille, toiminnanjohtajalle ja asianosaisille
Väkivaltatilanteiden ja rikollisen toiminnan ehkäisyyn liittyvä ohjeistus ja koulutus	
Kulkuoikeuksien hallinta	Toiminnanjohtaja ja lentopaikan päällikkö
Murto- ja rikoshälyttimet	Motelli ja Kahvilarakennus
Muut hälytys- ja valvontajärjestelmät	WEB-kamerat lennonjohtotornissa (3 kpl)
Kohteen vartiointijärjestelyt	Henkilökunta ja alueen vakituiset käyttäjät sekä rakenteilla oleva kameravalvonta

4.5.TIETOTURVALLISUUS

Tietoturvallisuudella tarkoitetaan:

- Asiantilaa, jossa tietojen, tietojärjestelmien ja tietoliikenteen luottamuksellisuuteen, eheyteen ja käytettävyyteen kohdistuvat uhkat eivät aiheuta merkittävää riskiä.
- Tietojen, palvelujen, järjestelmien ja tietoliikenteen suojaamista ja varmistamista niihin kohdistuvien riskien hallitsemiseksi sekä normaali- että poikkeusoloissa hallinnollisilla, teknisillä ja muilla toimenpiteillä.

4.6 VARAUTUMINEN VAARATILANTEISIIN KIINTEISTÖN HUOLLOSSA

”Rakennusta koskevat olennaiset tekniset vaatimukset ovat seuraavat:

24) Käyttöturvallisuus. Rakennuksen käyttöön ja huoltoon ei saa liittyä sellaista onnettomuuden uhkaa, kuten liukastumis-, putoamis-, törmäys-, palo-, sähkö- tai räjähdys-tapaturman vaaraa, jota ei voida pitää hyväksyttävänä.” (Ympäristö- ja rakennusasetus, 895/1999)

Kohteen kiinteistöhuollon järjestelyt Päivystysyhteydet	Henkilökunta toiminnanjohtajan johdolla.
Sähköpääkeskuksen ja –muuntajan sijainti ja sähkölaitteiden tarkastus	Jokaisessa rakennuksessa
Sähkön varavoimajärjestelyt	
Kohteen veden pääsulun sijainti	Rakennuksissa erilliset
Varavesijärjestelyt	
Paloilmoitinkeskuksen sijainti, kokeilut, tarkastukset ja paloilmotimen hoitaja	
Palovaroitinjärjestelmän kokeilut ja vastuhenkilö	Laitosmies, tarkastukset 1 krt/kk
Sprinklerikeskuksen sijainti, kokeilut, tarkastukset ja sprinklerin hoitaja	Ei ole
Kohdesuojaukset (esim. kaasusammutuslaitokset), kokeilut, tarkastukset ja hoitaja	Ei ole
Alkusammutuskaluston (pikapalopostit ja sammuttimet) tarkastukset ja vastuhenkilö	sammuttimet: Jokioisten sammutinhuolto laitosmies
Lämpökeskuksen sijainti	Motellin kellari, iso sauna ja kahvilarakennus
Ilmastoinnin hätäpysäytyskytkimen sijainti	Ei ole
Ilmastointijärjestelmän puhdistusten aikaväli	
Nuohouksen aikaväli	Kerran vuodessa

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

Jäteastioiden sijainti	Leirialueella keskeisillä paikoilla, irti rakennuksista. Hallien seinustoilla.
Jätehuollon suorittaja	Veikko Lehti Oy
Vaaralliset jätteet, huollon suorittaja	L&T Teollisuuspalvelut Oy
Hissien huoltojärjestelyt ja huolto-ohjelma	Ei ole
Poistumistieopasteiden ja poistumisreittien valaistuksen huolto	Laitosmies
Rakennusten savunpoisto, koneellinen/painovoimainen, kokeilut ja vastuuhenkilö	Ei erillistä savunpoistojärjestelmää, tuuletus ovista ja ikkunoista painovoimaisesti.

Rakentamista säädellään maankäyttö- ja rakennuslailla sekä –asetuksella, joiden perusteella ympäristöministeriö on antanut asetuksen ja ohjeita rakennusten paloturvallisuudesta. Asetus E1 on määräävä, muut E-sarjan julkaisut ovat ohjeellisia. Näillä määräyksillä ja ohjeilla pyritään saamaan rakennukset mahdollisimman paloturvallisiksi.

Rakennus on pidettävä rakennusluvan mukaisessa kunnossa ja käyttötarkoituksessa. Rakennus on palo-osastoitu tulipalon ja savun leviämisen estämiseksi. Palo-ovet on pidettävä toimintakuntoisina ja suljettuina.

5. POISTUMIS- JA SUOJAUTUMISMAHDOLLISUUDET SEKÄ SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT

5.1 RAKENNUKSESTA POISTUMINEN JA KOKOONTUMISPAIKAT

Poistumistiet ja varatiet	Merkityt poistumistiet motellissa ja kahvilarakennuksessa
Kokoontumispaikka ja varapaikka	Parkkipaikka
Sisälle suojautuminen vaaratilanteissa, paikka	Motellin kellari

5.2 SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT

Pelastustiet ja niiden kunnossapitojärjestelyt	Pelastusteinä käytettävät kenttä- ja leirialueen tiet pidetään tarpeellisilta osin ympäri vuoden kunnossa ja aurattuna
Kohteeseen on nimetty palo- ja pelastusryhmä/henkilöt	

5.3 VÄESTÖNSUOJAT

Väestönsuoja sekä väestönsuojeluvälineet ja -laitteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, että väestönsuoja voidaan ottaa käyttöön 72 tunnissa.

Kohteessa ei ole väestönsuojaa.

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

5.3.1 Väestönsuojien käyttö- ja tyhjennyssuunnitelmat

Väestönsuoja sekä väestönsuojeluvälineet ja -laitteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, että väestönsuoja voidaan ottaa käyttöön 72 tunnissa.

Kohteessa ei ole väestönsuojaa.

5.4 TURVALLISUUSKOULUTUS

Turvallisuuskoulutuksen järjestelyt

Turvallisuuskoulutuksen seuranta	Toiminnanjohtaja Lentopaikan päällikkö
Turvallisuushenkilöstön varaus poikkeusoloihin (tarvittaessa sotilasläänistä)	

Koko henkilöstön perehdyttäminen

Vastuhenkilö(t)	Toiminnanjohtaja
Tiedottaminen turvallisuusasioista	Toiminnanjohtaja
Suunnitellut koulutustilaisuudet ja harjoitukset	Lento-onnettomuustilanteiden varautumiskoulutus

Uuden työntekijän perehdyttäminen turvallisuusasioihin

Vastuhenkilö(t)	Toiminnanjohtaja
Turvallisuuskoulutuksen toteuttaminen	Toiminnanjohtaja

6. TURVALLISUUSMATERIAALI

”Rakennuksen omistajan ja haltijan yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta on huolehdittava, että:

1) viranomaisten määräämät tai säädöksissä vaaditut sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto, sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet, palonilmaisineläitteet ja hälytyslaitteet sekä muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet, poistumisteiden opasteet ja turvamerkinnet sekä väestönsuojien varusteet ja laitteet ovat toimintakunnossa sekä huollettu ja tarkastettu asianmukaisesti; . . .”

”Työpaikka on työolosuhteiden niin edellyttäessä varustettava tarpeellisilla paloturvallisuus-, hengenpelastus- ja pelastautumislaitteilla ja –välineillä”. . . (työturvallisuuslaki, 45 §, 1. momentti)

”Työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä, huomioon ottaen työpaikan laajuus ja sijainti, työntekijöiden lukumäärä sekä työn luonne ja muut työolosuhteet, on sopivassa ja selvästi merkityssä kohdassa oltava saatavilla riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.” (työturvallisuuslaki, 46 §, 2. momentti)

Materiaalityyppi	Määrä, laatu, sijainti, kunto, tarkastukset ym.	Vastuhenkilö
Ensiapuvälineistö	Motellin vastaanotto Alakerran huoltotila Iso sauna I-halli	Toiminnanjohtaja Toiminnanjohtaja Toiminnanjohtaja Toiminnanjohtaja
Alkusammutuskalusto	Alkusammutusvälineitä on sijoitettuna seuraavasti: motelli, kahvilarakennus, iso sauna, pieni sauna, SIL-luokka, hallirakennukset ja leirialue. Lisäksi kenttä- ja leirialueella on laaja vesiputkisto, jonka vettä voidaan käyttää alkusammutukseen	Laitosmies
Henkilösuojaimet		
Pelastamisessa ja suojautumisessa tarvittava erikoiskalusto	Kahdet parit I-hallissa sekä vene ja tikkaat peräkärjessä I-hallin edessä	Toiminnanjohtaja
Joditabletit		

7. OHJEET ERILAISIA ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEITA VARTEN

7.1 YLEISET TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUKSIEN VARALTA

Turvallisuusorganisaatio ja eri henkilöryhmien turvallisuustehtävät

Turvallisuusjohtajan turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaa varautumisesta onnettomuus- ja vaaratilanteisiin • Johtaa tarvittaessa alkusammutus- ja pelastustöitä onnettomuuksien sattuessa • Valvoa ohjeiden ja säännösten noudattamista onnettomuuksien ehkäisemiseksi • Valvoa ja ylläpitää henkilökunnan ja muun organisaation turvallisuuskoulutusta ja valmiuksia onnettomuuksien ehkäisemiseksi • Antaa tarvittavia ohjeita ja määräyksiä turvallisuuden edistämiseksi
Turvallisuusjohtajan (sijaisten) tehtävät erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa	
Osakohteiden turvallisuus- johtajien turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut	
Osakohteiden turvallisuus- johtajien (sijaisten) tehtävät erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa	
Turvallisuusvalvojen turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut	
Turvallisuusvalvojen tehtävät erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa	

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

Ensiapuryhmän toiminta erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa	
Eri toimintaryhmien toiminta erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa	
Jokaisen työntekijän turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut	

7.1.1 Sisäiset hälytysjärjestelyt

Miten ja mistä sisäinen hälytys tehdään	Ilmailuradiolla ja puhelimitse sekä tarvittaessa lähettien välityksellä
Muiden paikalla olevien väliön toiminta	Muista paikalla olevista muodostetaan tarvittavat EA-pelastus- ja sammutusryhmät

7.1.2 Rakennuksesta poistuminen

Mikäli rakennus tai sen osa joudutaan tyhjentämään, toimintaa johtavat paikalla olevat turvallisuusjohtajat.

Ensiapuryhmien jäsenet antavat ensisijaisesti ensiapua sitä tarvitseville ja huolehtivat loukkaantuneista ja sairauskohtauksen saaneista.

Henkilökunnan tehtävänä on toimia turvallisuusjohtajan ohjeiden mukaisesti ja auttaa rakennuksessa olevien liikuntaesteisten / asiakkaiden poistumista.

Mikäli kyseessä on tulipalo, sulje ikkunat, tuuletusaukot ja ovet. Älä kuitenkaan lukitse ovia.

Mukaan voidaan ottaa henkilökohtaiset vaatteet ja nopeasti mukaan saatavat henkilökohtaiset tavarat tilanteen mukaan.

Henkilökunnan on huolehdittava siitä, että rakennuksen sisätiloihin ei jää ketään. Aluevalvoja poistuu itse viimeisenä ja ilmoittaa turvallisuusjohtajalle / pelastusviranomaiselle olevansa viimeinen poistuja osastolta / kerroksesta.

Poistuminen ulos suoritetaan merkittyjen poistumisteiden kautta. Ulkona siirrytään koontumispaikkaan.

Piirros liitteeksi tai kuvaus poistumisteistä!

Poistumistiekilvet

7.1.3 Häät ilmoituksen teko

Uhkan havaittaja tekee hättilmoituksen soittamalla hätänumeroon **112**.

Kun kyseessä on tulipalo, voidaan hättilmoitus tehdä hätäkeskukseen myös palopainikkeella. Se on syytä varmentaa soittamalla numeroon **112**.

Lisäksi ilmoitetaan uhkasta kohteen turvallisuushenkilöstölle.

Hättilmoitusohje:

Kerro:

- kuka olet,
- mitä on tapahtunut,
- missä on tapahtunut,
- onko ihmisiä vaarassa,
- vastaa kysymyksiin,
- älä sulje puhelinta ennen kuin saat luvan.

7.1.4 Tiedottaminen onnettomuustilanteessa

Tiedotuksesta vastaa
Toiminnanjohtaja – lentopaikan päällikkö
Viranomaisille tiedottaminen: kuka; erityiset toiminnan vaatimat ilmoitukset viranomaisille
Toiminnanjohtaja – lentopaikan päällikkö
Tiedottaminen lähiympäristöön: kuka, mitä
Toiminnanjohtaja – lentopaikan päällikkö
Tiedottaminen vakuutusyhtiölle: kuka
Toiminnanjohtaja – lentopaikan päällikkö
Tiedottaminen henkilökunnalle: kuka, miten
Toiminnanjohtaja – lentopaikan päällikkö
Tiedottaminen omaisille: kuka
Poliisi, terveystoimihenkilöt, toiminnanjohtaja
Tiedottaminen lehdistölle: kuka
Toiminnanjohtaja – lentopaikan päällikkö

7.1.5 Vahingosta toipuminen

Jälkihoito

- Vahinkojen arviointi
- Vahinkoilmoitus ja yhteydenpito mm. vakuutusyhtiöön
- Vahingon kohteiden kunnostus, uudelleenrakentaminen ja uudet hankinnat
- Keskustelut työpaikalla, terapia
- Tiedottaminen

Tilanteesta oppiminen

- Tilanteen jälkipuinti - mitä voidaan oppia? Mitkä asiat olivat syynä tilanteen syntymiseen ja kehittymiseen? Miten ne voidaan estää jatkossa?
- Miten tilanteen hallinta onnistui? Mitä pitäisi tehdä paremmin tai nopeammin?
- Oppien siirtäminen käytäntöön, toiminnan kehittäminen

7.2 ONNETTOMUUSKOHTAISET TOIMINTAOHJEET

7.2.1 Toimintaohje tulipalon sattuessa

Kun havaitset tulipalon tai muun vaaran, tee hätäilmoitus 112

Ohjeita huoneista poistuttaessa

- tarkista, että ikkunat ovat kiinni
- sammuta sähkölaitteet
- ota päällysvaatteesi mukaan
- sulje huoneesi ovi, mutta älä lukitse sitä

Mene kokoontumispaikalle. Kokoontumispaikka on pysäköintialueella Ison saunan ja motellirakennuksen välissä.

Pelasta:

- pelasta itsesi ja vaarassa olevat
- varo hengittämästä savua (erittäin myrkyllistä)
- poistu lähintä poistumistietä käyttäen ulos
- mene kokoontumispaikkaan

Ilmoita:

- soita yleiseen hätänumeroon **112**
- kerro kuka olet, missä palaa, osoite ja kerros, mikä palaa ja onko ihmisiä vaarassa
- älä katkaise puhelua ilman lupaa
- ilmoita myös muille rakennuksessa oleville ja kohteen turvallisuusjohtajalle

Sammuta:

- ota lähin sammutin ja aloita sammutustyö heti (älä vaaranna henkeäsi)
- ei vettä sähköjännitteisiin kohteisiin eikä nestepaloihin
- aloita liekkien edestä, jatka taakse, alhaalta ylös ja levitä aine edestakaisella liikkeellä
- liekkien juureen
- lopeta ruiskutus liekkien kadotessa

Ehkäise:

- rajoita palon leviäminen sulkemalla ovet ja ikkunat
- poista lähellä olevat tulenarat esineet, syttyvät aineet
- suojaa arat ja tärkeät koneet ja laitteet vesi- yms. vaurioilta

Opasta:

- järjestä palokunnan opastus paikalle
- ole palokunnan apuna

Jälkivahinkojen torjunta:

- huolehdi jälkivartiointista
- tuuleta tilat
- siivoa ja raivaa tilat
- poista sammutusvesi ja jauhe tarkkaan

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

- kuivaa tilat huolellisesti
- suuremmat vahingot hoitaa ammattihenkilöstö

Turvallisuusjohtaja

Arvioi tilanne ja varmista, että:

- palokunta on hälytetty
- palonrajoitus- ja sammutustoimenpiteet ovat käynnistyneet
- tarvittaessa ilmoitus on välitetty muihin rakennusosiin
- palokunnalle on järjestetty opastus
- palon ja savun leviämistä estävät aukot ja ovet suljetaan ja ilmanvaihtolaitteet pysäytetään.

Selvitä, onko ihmisiä vaarassa.

Anna tulipalotilanteessa turvallisuusvastaaville / kerrosvalvojille sekä vahtimestarille määräys antaa tiedotus tulipalosta –ilmoitus (kuulutusesimerkki liitteenä).

Jos evakuointi on välttämätön, anna tästä käsky ja valvo, että henkilökunta opastaa ja auttaa asiakkaita ulos kokoontumispaikalle.

Johda palopaikalla

- sammutusta alkusammutuskalustolla
- asiakkaiden ohjausta pois palopaikalta
- palokunnan opastusta palokohteeseen.

Palokunnan saavuttua paikalle sammutustyön johto siirtyy sille.

Järjestä henkilöinventointi kokoontumispaikalla.

Käytä nimettyä turvallisuus- ja ensiapuhenkilöstöä apunasi. Määrää tarvittaessa henkilökuntaa tehtäviin.

Turvallisuusvalvoja / kerrosvastaava

Kun havaitset palon tai saat ilmoituksen tulipalosta, hälytä palokunta tekemällä hätäilmoitus.

Arvioi tilanne ja varmista, että:

- ihmisiä ei ole vaarassa
  - asiakkaiden evakuointi käynnistetään tarvittaessa ja heitä autetaan tarvittaessa
- palokunta on hälytetty
- palon rajoitus- ja sammutustoimenpiteet ovat käynnissä
- ilmoittaudu turvallisuusjohtajalle
- järjestä opastus palokunnalle
- varmistaudu, että poistumistiet ovat avoimet ja vapaat
  - aseta oppaat poistumisteille tehtävänä opastaa ihmiset pois vaara-alueelta kokoontumispaikalle ja estää asiattomien sisääntulo
- valvo tilojen tyhjentymistä
- tarkista, että kaikki ovat poistuneet

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

- pysäytä ilmastointilaitteisto
- anna ohjeet sulkea ikkunat ja ovet
- pidä turvallisuusjohtaja tietoisena toimenpiteiden edistymisestä

Suunnitelman liitteenä on **ohjetaulu**.

7.2.2 Toimintaohje tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa

- Tee nopeasti tilannearvio:
  - selvitä mitä on tapahtunut
    - onko potilas hereillä
    - hengittääkö, toimiiko sydän
- Käynnistä potilaan ensiapu
- Pienet vammat voit hoitaa itse paikan päällä
- Käytä ensiapukaapin välineistöä ja tarvikkeita
- Pyydä apua ensiaputaitoisilta
- Kutsu tarvittaessa paikalle ensiapuryhmän jäsen

- Suuremmissa vammoissa tai vakavissa sairastapauksissa tee hätäilmoitus soittamalla numeroon **112**.

- Hätäilmoitusta tehdessä kerro:
  - mitä on tapahtunut (mahdollisimman tarkkaan)
  - osoite ja kerros
  - milloin
  - miten opastus tapahtuu
  - kuka olet

- Älä sulje puhelinta, ennen kuin saat siihen luvan

- Järjestä opas sairaankuljetukselle ulko-ovelle.

- Älä jätä potilasta yksin

- Opettele henkeä pelastavat ensiaputoimenpiteet:
  - tarkista hengittääkö potilas, ellei aloita puhalluselvitys kahdella puhalluksella, sulje sieraimet peukalolla ja etusormella, paina huulesi potilaan suulle ja puhalla kaksi rauhallista puhallusta, seuraa rintakehän liikkumista
  - tarkista hengittääkö potilasnormaalisti tai onko herätettävissä, ellei aloita painelupuhalluselvitys. Aseta toisen kämmenen tyvi rintalastalle ja toinen käsi käden selän päälle ja painele rintalastan keskeltä 30 kertaa, sulje sieraimet peukalolla ja etusormella, paina huulesi potilaan suulle ja puhalla kaksi rauhallista puhallusta, seuraa rintakehän liikkumista
  - jatka puhalluspaineluvitystä, 30 painelua 2 puhallusta, kunnes potilas virkoaa tai et enää jaksaa tai saat ammattiapua

Ilmoita tapauksesta turvallisuusvastaavalle / kerrosvalvojalle ja / tai turvallisuusjohtajalle. Heidän tehtävänsä on auttaa tarvittaessa tapauksen jälkiselvittelyssä sekä päättää toimenpiteistä, joiden avulla vastaavilta tapauksilta voitaisiin välttyä. Turvallisuusjohdon tehtävänä on myös huolehtia läheltä piti -tapausten käsittelystä.

Suunnitelman liitteenä on ohjetaulu.

7.2.3 Toimintaohje uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa

Jos kohtaat uhkaavan henkilön

- Jätä uhkaavalle tilaa ja säilytä hänen reviirinsä
- Puhu selkeästi, lyhyesti ja myötäile
- Pidä kädet näkyvissä
- Pysy rauhallisena
- Vältä tuijottamista
- Älä vähättele uhkaajaa tai tilannetta
- Ole mieluummin joustava kuin jyrkkä
- Älä käännä selkääsi
- Vältä äkkinäisiä liikkeitä
- Älä oikaise huumaantuneen tai muuten sekaisen henkilön harhoja
- Voita aikaa niin, että muita tulisi paikalle
- Pyri ilmoittamaan / hälyttämään niin, että uhkaaja ei huomaa

Jos tarvitset apua väkivaltaisesti käyttäytyvän asiakkaan poistamiseksi, soita poliisille **hätänumeroon 112**

Ilmoita tapauksesta turvallisuusvastaavalle / kerrosvalvojalle ja / tai turvallisuusjohtajalle. Heidän tehtävänänsä on auttaa poliisia tapauksen jälkiselvittelyssä sekä päättää toimenpiteistä, joiden avulla vastaavilta tapauksilta voidaan välttyä. Turvallisuusjohdon tehtävänä on myös huolehtia läheltä piti-tapausten käsittelystä.

7.2.4 Toimintaohje pommiuhkaustilanteessa

Jos vastaat pommiuhkaussoittoon:

- Yritä saada soittaja toistamaan uhkaus ikään kuin et olisi käsittänyt puhetta
- Kiinnitä muiden huomio sovitulla tavalla
- Kerro, että syyttömät voivat loukkaantua, jos räjähdys tapahtuu
- Pyri selvittämään, kuinka rikos tapahtuu, millaista räjähdysainetta, millaisia vahinkoja, teon motiivit, onko uhkaus otettava vakavasti, kysy
  1. Milloin pommi räjähtää?
  2. Miltä se näyttää?
  3. Millainen pommi se on?
  4. Missä se on?
  5. Mikä aiheuttaa sen räjähtämisen?
  6. Asensitteko pommin itse?
  7. Miksi, milloin?
  8. Mikä on nimenne ja osoitteenne?
- Paina mieleen
  - äänen tyyli ja murre
  - taustääänet
  - uhkaajan kielenkäyttö
- Pyydä soittajaa odottamaan, kun yhdistät puhelun vaihteeseen
- Ole rauhallinen

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

- Ole ystävällinen
- Sulje taustamusiikki
- Yritä jatkaa keskustelua soittajan kanssa
- **Jätä linja auki soittajan jäljittämiseksi**
- Täytä pommihkauslomake. Lomake on tämän suunnitelman liitteenä.

Hälytä

- Ilmoita heti turvallisuusvastuuhenkilöille
- Ellet heti tavoita heitä, soita poliisille hätänumeroon **112** ja kerro:
  - kohde ja osoite
  - kelloaika
  - mitä pyydät poliisin tekemään (asiantuntija)
  - mihin opastus on järjestetty ja mihin auto voi ajaa
  - nimesi ja puhelinnumero, josta soitat
  - älä sulje puhelinta ilman poliisin lupaa
  - noudata ohjeita

ÄLÄ KOSKE OUTOIHIN ESINEISIIN JÄTÄ TIEDOTTAMINEN POLIISIN JA YRITYKSEN JOHDON (TIEDOTTAJAN) TEHTÄVÄKSI

Ilmoita tapauksesta turvallisuusvastaavalle / kerrosvalvojalle ja / tai turvallisuusjohtajalle.

Ilmoita tapauksesta turvallisuusvastaavalle/kerrosvalvojalle ja/tai turvallisuusjohtajalle. Heidän tehtävänsä on auttaa poliisia tapauksen jälkiselvittelyssä sekä päättää tarvittavista toimenpiteistä, joiden avulla vastaavilta tapauksilta voitaisiin välttyä. Turvallisuusjohto harkitsee myös, miten läheltä piti -tapaukset käsitellään.

7.2.5 Toimintaohje varkaus- tai ryöstötapauksessa

Ennalta ehkäisevät toimet:

- varkautta ja ryöstöä edeltää usein tiedustelu
- tarkkaile oudosti käyttäytyviä asiattomia henkilöitä, seuraa tällaisten henkilöiden toimia ja paina tuntomerkit mieleesi, ilmoita havainnoistasi
- älä luota haalareiden yrityslagoon
- pidä arvokkaat laitteet ja rahat poissa näkyviltä ja käsilaukut/lompakot lukitussa kaapissa

Jos ryöstö tai varkaus tapahtuu:

- pysy rauhallisena, älä vastusta ryöstäjää
- hidasta toimintaa niin, että muutkin voivat tarkkailla ryöstäjän toimintaa
- älä ärsytä ryöstäjää, älä leiki sankaria, voit vaarantaa oman tai muiden turvallisuuden
- uhattuna älä hälytä

Tuntomerkit:

- paina tuntomerkit mieleesi
- paina mieleen ryöstäjän ääni ja erikoistuntomerkit
- ryöstäjän poistuessa tarkkaile pakenemista
- kiinnitä huomiota pakotapaan ja mahdollisiin apureihin

Hälyttäminen:

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

- hälytä vasta kun se voi tapahtua vaaratta
- hälytä puhelimella turvallisuudesta vastaava ja poliisi hätänumerosta **112**
ilmoita:
  - paikka
  - aseellinen/aseeton ryöstö
  - tekijöiden määrä
  - tuntomerkit/erikoistuntomerkit
  - pakotapa, suunta, auton väri, -merkki, rekisterinumero
- älä sulje puhelinta ilman lupaa

Jälkitoimet:

- lukitse ovet
- huolehdi mahdollisista loukkaantuneista
- varmista mahdolliset todistajat
- suojaa jäljet ja esineet
- täytä tuntomerkkilomake itsenäisesti ja anna sellainen todistajille
- laita tuntomerkit paperille

Ilmoita tapauksesta turvallisuusvastaavalle / kerrosvalvojalle ja / tai turvallisuusjohtajalle.

Heidän tehtävänsä on auttaa poliisia tapauksen jälkiselvittelyssä sekä päättää toimenpiteistä, joiden avulla vastaavista tapauksista voitaisiin välttyä. Turvallisuusjohdon tehtävänä on myös huolehtia läheltä piti-tapausten käsittelystä.

7.2.6 Toimintaohje sähkökatkon sattuessa

Sähkökatko ei normaalioloissa kestä tunteja kauemmin, tyypillinen sähkökatko on minuuttien luokkaa, koska virtaa pyritään syöttämään kiertoteitse vikakohtaan ohi.

Tilanne aiheuttaa suurimmat vahingot tietojärjestelmille, joita ei ollut tallennettu. Ilmastointi pysähtyy.

Kohteessa on varajärjestelmä merkkivaloille, jotka jäävät palamaan, vaikka sähkö katkeaa.

ISO SAUNA – TAKKAIMURI!!

Jos sähkö katkeaa:

- **Poistu ison saunan tiloista – takkaimurin toiminta lakkaa / häikämyrkytysvaara**
- pysy rauhallisena, varavalaistus jää palamaan
- älä raavi tulitikkuja (palovaara), sytytä taskulamppu, jonka paikka tulee olla tiedossasi
- älä soita turhia puheluita, sillä linjat saattavat ylikuormittua
- jos jäät hissiin, paina hississä olevaa hälytysnappia ja odota rauhallisena, hissien huoltohenkilöstö tulee melko nopeasti ja auttaa pois hissistä
- kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen
- jos toimintaa ei voida jatkaa, yrityksen johto ja esimiehet antaa tarvittavat lisäohjeet.

Turvallisuusjohtaja, turvallisuusvastaavat / kerrosvalvojat

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

- tarkasta, että tärkeisiin kohteisiin järjestetään varavalaistus.
- varmista, että hissiin ei ole jäänyt ketään
- järjestä asiakkaille tarvittaessa heidän tarvitsemaansa apua
- järjestä tarvittaessa tilojen valvonta ja vartiointi

Kohteen kiinteistön huollosta vastaa Toiminnanjohtaja

Kohteen hissien huollosta vastaa Kohteessa ei ole hissejä

Ota yhteyttä näihin yrityksiin, jos sähkökatkon takia tarvitaan huoltomiesten apua.

7.2.7 Toimintaohje kaasuvaarassa

Vaarallisilla aineilla ymmärretään kemikaaleja, jotka ovat joko terveydelle tai ympäristölle vaarallisia sekä palavia nesteitä ja räjähdysvaarallisia aineita.

Aineiden olomuoto voi olla kiinteä, kaasumainen tai neste. Onnettomuustilanteessa vaaralliset aineet voivat syttyä, räjähtää ja kehittää myrkyllisiä kaasuja, jotka ovat yleensä kaasuina ilmaa raskaampia. Vaikka kohteessa ei normaalisti käytettäisikään kaasuja, mutta esim. korjaustöissä voidaan käyttää kaasuja, jotka ovat räjähdysvaarallista tai edistävät voimakkaasti palamista, jos niitä pääsee ilmatilaan. Tulipaloissa saattaa syntyä myös vaarallisia kaasuja, joiden väri on yleensä kellertävä.

Pelastusviranomaiset antavat suojautumisohteita radiossa sekä paikallisesti kaiuttimilla. Yleinen vaaramerkki voi tarkoittaa myös kaasuvaaraa.

TOIMINTAOHJEET SISÄISESSÄ KAASUVAARASSA:

Jos sisätiloissa on esim. neste- tai asetyleenikaasun hajua:

- varo liekkiä tai kipinää, joka voi sytyttää kaasun räjähdysmäisesti
- poistu tiloista heti ja käske myös muita poistumaan heti
- suorita hätäilmoitus numeroon **112**
- ohjaa pelastusviranomaiset kohteeseen
- pelastusviranomaisen mittaa kaasupitoisuuden ja tuulettaa tilat
- happikaasu on myös vaarallinen, edistää voimakkaasti palamista (voi olla myös hajuistettu)

TOIMI NÄIN KAASUVAARAN UHATESSA ULKOPUOLELTA:

Jos olet sisällä:

- pysy sisällä ja kutsu ulkona olevat sisälle
- älä mene kellariin tai väestönsuojaan
- sulje ikkunat, ovet ja ilmastointi
- avaa radio ja kuuntele ohjeita
- älä käytä puhelinta, jotta et tukkisi linjoja
- jos tarvitset välitöntä apua, soita yleiseen hätänumeroon **112**
- jos sisällä tuntuu kaasun hajua, kostuta kangas ja hengitä sen läpi, jolloin kangas suodattaa ilmaa, älä käytä sähkö- tai muita laitteita, jotka voivat sytyttää kaasun
- älä lähde omatoimisesti ulos, voit joutua matkalla vaaraan

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

- jos alue joudutaan tyhjentämään, antavat viranomaiset siitä ohjeet radiolla tai kuulutusautoilla

Jos olet ulkona:

- mene heti sisälle ja neuvo muitakin tekemään niin
- toimi, kuten edellä on neuvottu

Jos joudut ulkona yllättäen kaasupilveen:

- älä juokse, hengitä nenän kautta ja suojaa hengitysilma esim. nenäliinalla
- pyri pääsemään sisälle nopeasti
- jos et heti pääse sisälle pyri poistumaan sivutuuleen, jonka suunnan voit
- todeta monella tavalla
- älä mene alaviin maastonkohtiin, vaan pyri korkeammalle paikalle
- jos olet autossa, sulje ilmanvaihto ja pyri pois kaasupilvestä, kuuntele autoradiota

Myrkkytietokeskus: puhelin (09) 471 977

Turvallisuusjohtaja, turvallisuusvastaava / kerrosvalvoja

- varmistu, että edellä olevia ohjeita noudatetaan
- järjestä tarvittaessa apua asiakkaiden auttamiseksi
- järjestä radion kuuntelu viranomaisohjeiden saamiseksi
- ilmoita toimenpiteistäsi turvallisuus esimiehellesi

7.2.8 Toimintaohje säteilyvaarassa

Radioaktiivinen laskeuma voi syntyä vakavasta esim. ydinvoimalaitosonnettomuudesta tai ydinräjäytyksestä. Säteilyturvakeskus (STUK) valvoo jatkuvasti Suomen säteilytilannetta.

Toiminnan johtaminen säteilyvaaratilanteessa

Päätökset tarvittavista suojaustoimista tekee pelastustoiminnan johtaja STUKin antamien suositusten perusteella. Kussakin kohteessa valmisteluja ja suoritettavia toimenpiteitä säteilyvaaratilanteessa johtavat paikalla olevat turvallisuusjohtajat. Heidän apunaan toimivat turvallisuus- / kerrosvastaavat, ensiapuryhmät ja muu paikalla oleva henkilökunta.

Radioaktiivisen laskeuman vaikutus toimintaan

Laskeuma saastuttaa kaikki paikat, jotka normaalistikin joutuvat pölylle alttiiksi. Lisäksi on vaara, että radioaktiiviset aineet pääsevät esimerkiksi ilmastoinnin, avoimien ovien, ikkunoiden tai hormien kautta sisätiloihin.

Radioaktiivisen pilven ollessa kohdalla tulee suojautua sisätiloihin ja sulkea mm. ilmastoinnin sisäänotto.

Henkilöstön suojele

Mikäli laskeumaa edeltää riittävä varoitusaika on etukäteen selvitettävä:

- jatketaanko toimintaa vai keskeytetäänkö työt
- ketkä jäävät tarvittaessa jatkamaan työskentelyä ja pitämään huolta toiminnan jatkuvuudesta
- ketkä siirtyvät koteihinsa ja suojautuvat siellä.

Työpaikkojen saaminen säteilysuojelukuntoon

Työpaikat on pyrittävä saamaan mahdollisimman tiiviiksi. Tiivistysmateriaalina käytetään esim. teippiä. Koneellinen ilmastointi pyritään pysäyttämään ja ilmastointilaitteet peitetään ulkopuolelta jos mahdollista.

Pelastusviranomaisen antaa varoituksen säteilyvaarasta. Varoituksessa annetaan ohjeet suojaustoimista (sisälle suojautuminen, joditablettien nauttiminen, kulkurajoitukset jne.) ja ajankohdasta, josta lähtien ne ovat tarpeen.

Tieto varoituksesta saadaan yritykseen:

- kunnan antamana yleisenä vaaramerkkinä; tarkemmat toimintaohjeet annetaan radiossa ja televisiossa yleisradion välittämänä kaikkiin radiolähetyskeskuksiin RDS-järjestelmän avulla
- kunnan johtokeskuksesta puhelinilmoituksena

Varoituksen perusteella:

- työskentely keskeytetään tehtyjen suunnitelmien mukaisesti
- tarvittaessa säteilysuojat viimeistellään

Räyskälä-Säätiö PELASTUSSUUNNITELMA

- turvallisuusjohto hankkii tiedot, miten pitkäaikaiseksi suojautuminen muodostuu ja antaa toimintaohjeet sen mukaan

7.2.9 Toimintaohje väestönsuojaan suojauduttaessa

Tavallisiin sisätiloihin suojautuminen ja joditablettien nauttiminen on riittävä toimi vakavassa ydinvoimalaitosonnettomuudessa muualla kuin voimalaitoksen lähialueella (alle 20 km). Ydinräjähdysten sattuessa Suomen lähialueella on väestönsuojaan siirtyminen tarpeen. Mikäli väestönsuojia ei saada tarpeeksi nopeasti käyttöön, tulee suojautua mahdollisimman keskelle rakennusta.

Toiminta säteilyhälytyksen tullessa

Pelastusviranomaisen antaa hälytyksen vakavan säteilyvaaran uhatessa aluetta.

Kun kuulet yleisen vaaramerkin muutoin kuin hälytyslaitteiden kokeilun takia (Helsingissä yleisen vaaramerkin kuuluvuus testataan joka kuukauden 15. päivänä klo 12.00), toimi seuraavasti:

- Siirry sisätiloihin, sulje ikkunat ja ovet sekä tuuletusaukot ja ilmanvaihto.
- Kuuntele radioista ohjeita ja myös noudata niitä.
- Vältä puhelimen käyttöä viranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi.
- Väestönsuojaan tulee siirtyä vain viranomaisen käskystä.

Suojauduttaessa:

- ota mukaan vettä ja kuivamuonaa
- ota mukaan mahdollisesti tarvitsemasi lääkkeet
- ota mukaan henkilökohtaisia hygieniavälineitä
- ota mukaan mahdollisia viihtyvyyvälineitä, lukemista, kuuntelulaitteita...
- ota mukaan nukkumisvarusteita, tyynty, peitto...
- toimi suojassa annettujen ohjeiden mukaan.

Hälytyksen aikana otetaan toiminnassa huomioon seuraavat näkökohdat:

- ydinvoimalaitosonnettomuudessa todennäköinen suojautumistarpeen kesto on korkeintaan kaksi vuorokautta
- ulkopuolisia tiloja ryhdytään käyttämään yleensä viranomaisten luvalla
- yrityksen johto tekee päätöksen töiden aloittamisesta pelastusviranomaisen antamien säteilytietojen perusteella.

Toiminta hälytyksen purkamisen jälkeen

Laskeuman alaiseksi joutuneella alueella pelastusviranomaisen ilmoittaa, milloin sisälle suojautuminen ei ole enää tarpeen. Yrityksissä toimitaan yleensä viranomaisten antamien ohjeiden mukaan.

Toiminnassa noudatetaan seuraavia näkökohtia:

- työpaikkojen, koneiden, raaka-aineiden, tarvikkeiden ja vastaavien saastuneisuus mitataan ja puhdistetaan
- työpaikalle mennään puhdistuspaikalla tehdyn tarkastuksen kautta
- turvallisuuspäällikkö antaa henkilöstölle tilanneselostuksen ja toimintaohjeet

7.3.0 Toimintaohje lento-onnettomuustilanteessa

Soita yleiseen hätänumeroon 112

- Kerro kuka olet, kerro mitä on tapahtunut: kuinka monta ilma-alusta on osallisena ja kuvaile henkilövahinkojen laajuus. Kerro, onko syttynyt tulipalo/palokuorma – kuinka paljon polttoainetta ja MITÄ polttoainetta.

Laskeutuvan liikenteen turvaaminen

- pelastusajoneuvojen ohjaaminen siten, etteivät aiheuta vaaratilannetta

Radiojakson hallinta

Tiedotus

Ympäristönäkökulma

- tuhon rajaaminen
- välittömät toimet lisätuhon estämiseksi
- Lopen ympäristötoimi

Riittävä alkusammutuskalusto kentällä

- sijaintina sääasema - merkinantopaikka

Traficom ilmoitus 48 h

kartta liitteeksi! Sisääntulot kentälle

8 YHTEISTOIMINTA

8.1 TUNNISTETUT RISKIT YHTEISTOMINNASSA

8.2 JOHTOSÄÄNNÖN PÄIVITYS

TOIMINTAOHJE ONNETTOMUUSTILANTEITA VARTEN

Tulipalon sattuessa:

- **HERÄTÄ** muut rakennuksessa olijat
- **TEE** hätäilmoitus, soita 112
- **ALOITA** alkusammutus
- **PELASTA** vaarassa olevat
- **POISTU** rakennuksesta, sulje ovet ja ikkunat takanasi
- **OPASTA** palokunta paikalle ja anna tilanneselvitys

Näin teet hätäilmoituksen

1. Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
2. Kerro, mitä on tapahtunut.
3. Kerro tarkka osoite ja paikkakunta:

RÄYSKÄLÄN ILMAILUKESKUS, MAJOITUSRAKENNUS
RÄYSKÄLÄNTIE 311, 12820 RÄYSKÄLÄ, LOPPI
Motellin koordinaatit 60°44'58.5"N 24°07'16.9"E

4. Vastaa kysymyksiin.
5. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
6. Lopeta puhelu vasta saatuasi luvan.

Räyskälä-Säätiö
PELASTUSSUUNNITELMA

PELASTUSSUUNNITELMAN LIITTEET

1. Asemapiirros kohteesta, johon merkitään:
  - hälytysajoneuvojen toimintamahdollisuudet (pelastustie ym.)
  - paloilmoitin-, savuluukkujen laukaisu- ja sprinklerikeskukset
  - kokoontumispaikat
  - palavien nesteiden ja –kaasujen sekä vaarallisten aineiden sijainnit, määrät ja sulkuventtiilit

2. Kerrospiirustukset, joihin merkitään:
  - alkusammutus-, pelastus- ja ensiapuvälineiden sijainti
  - poistumistiet
  - paloilmoitinpainikkeet
  - veden ja kaasujen pääsulut, sähkön pääkytkimet ja ilmastoinnin hätäpysäytys
  - väestönsuojat

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

Lainsäädäntö:

www.finlex.fi

Rakennusmääräykset:

www.ymparisto.fi

Sisäasiainministeriön pelastusosasto:

www.pelastustoimi.fi

Säteilytietoa:

www.stuk.fi

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos:

www.thl.fi

Vaaralliset aineet:

OVA-ohjeet. Onnettomuuden vaaraa aiheuttavat aineet. Turvallisuusohjeet. 83 ohjetta ja käyttäjän opas. Työterveyslaitos. www.ttl.fi

Kansainväliset kemikaalikortit. 1491 korttia. Työterveyslaitos. www.ttl.fi

HTP-arvot 2005. Tampere 2005. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 10. www.stm.fi

Vaaralliset kemikaalit. Tampere 2000. Sosiaali- ja terveysministeriö. Työsuojeluoppaita ja -ohjeita 20. www.stm.fi

Luettelo yleisimmistä palavista nesteistä. TUKES-julkaisu 7/1999. www.tukes.fi

Vaaralliset kemikaalit teollisuudessa. Helsinki. TUKES-opas.2005 www.tukes.fi

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

www.spek.fi